

YMPÄRISTÖTOIMIALAN TOIMINTAKERTOMUS 2022

Nurmijärvi

Ympäristötoimiala

Toimintakertomus vuodelta 2022

Tuloslaskelma	Alkuperäinen TA 2022	Siitä muutos	TA+muut. 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %	TP 2021
Toimintatuotot	43 681 714	-7 094 000	36 587 714	36 719 165	-131 451	0 %	40 450 339
Myyntituotot	2 233 790		2 233 790	2 447 045	-213 255	-10 %	2 144 316
Maksutuotot	1 530 000	263 000	1 793 000	1 836 294	-43 294	-2 %	5 611 571
Tuet ja avustukset	246 000		246 000	115 802	130 198	53 %	223 607
Muut toimintatuotot	39 671 924	-7 357 000	32 314 924	32 320 023	-5 099	0 %	32 470 845
Valmistus omaan käyttöön	0	4 405 000	4 405 000	1 860 939	2 544 061	58 %	0
Toimintakulut	-34 169 293	-4 698 000	-38 867 293	-36 190 120	-2 677 173	7 %	-33 295 493
Henkilöstökulut	-7 315 650	173 000	-7 142 650	-7 200 695	58 045	-1 %	-7 025 432
Palvelujen ostot	-15 562 941	-4 731 000	-20 293 941	-16 718 355	-3 575 586	18 %	-14 774 168
Aineet, tarv. ja tavarat	-5 732 470	-128 700	-5 861 170	-6 811 082	949 912	-16 %	-5 679 536
Avustukset	-440 000		-440 000	-417 915	-22 085	5 %	-350 442
Muut toimintakulut	-5 118 232	-11 300	-5 129 532	-5 042 073	-87 459	2 %	-5 465 915
Toimintakate	9 512 421	-7 387 000	2 125 421	2 389 983	-264 562	-12 %	7 154 846
Poistot ja arvonal.	-19 000 000	0	-19 000 000	-17 477 444	-1 522 556	8 %	-15 463 961

Olenneiset tapahtumat tilikaudella

Toimialan toimintakate toteutui noin 0,3 milj. euroa muutettua talousarvioita parempana. Tulosalueilla olennaisimmat poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden olivat hallinto- ja talouspalveluissa sekä tilakeskuksessa.

Hallinto- ja talouspalveluiden toimintakate oli noin 1 milj. euroa muutettua talousarviota parempi selittyen pääosin Keski-Uudenmaan pelastustoimen lakkauttamisen takia saadusta ylimääräisen palautuksesta. Rakentaminen jatkui ennakoitua vilkkaampana ja näkyi myönnettyjen rakennuslupien määrissä.

Toimialalla oli vuoden aikana useita rekrytointeja ja henkilöstöressurssivaje vaikeutti useilla tulosalueilla palvelutuotantoa ja tämä näkyi osittain asiantuntijapalveluissa konsulttiosoina.

Teknisessä keskuksessa on kunnallistekniikan rakentamisen osalta tehty kirjauskäytännön muutos niiden hankkeiden osalta, joissa osa kustannuksista on siirretty Vesi-liikelaitoksen investoinniksi. Ympäristötoimialan tuloslaskelmassa tämä näkyy valmistuksena omaan käyttöön ja palvelujen ostoissa. Muutoksella ei ole nettovaikutusta toimialan tuloslaskelmassa. Valmistus omaan käyttöön toteutui noin 2,5 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä.

Toimintakulut toteutuivat 2,7 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä. Suurin selittävä tekijä on Vesi-liikelaitoksen investoinneille siirrettävien kustannusten toteutuminen 2,5 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä.

Teknisen keskuksen toimintakate oli noin 0,2 milj. euroa muutettua talousarviota heikompi, johon vaikutti mm. tilivuodelle kirjautunut tuntipalkkaisten lomapalkkavarauksen 0,3 milj. euroa.

Koronatilanteen jälkivaikutukset vaikuttivat joukkoliikenteeseen, ja sen palvelutarjonta ja käyttäjämäärät pysyivät edelleenkin normaalivuosia alhaisemmalla tasolla.

Tilakeskuksen toimintakate toteutui noin 0,6 milj. euroa muutettua talousarviota heikompana. Energianhinta aiheutti merkittävää kustannusten nousua ja sähkön ja lämmityksen kustannukset toteutuivatkin noin 0,6 milj. euroa muutettua talousarviota korkeampana.

Talonrakennuksen merkittäviä hankkeita olivat terveyskeskuksen C-osan peruskorjaus, Nurmijärven pääkirjaston peruskorjaus, Röykän koulun peruskorjaus sekä Lepsämän koulun uudisrakennus, joka valmistui helmikuussa 2023.

Maankäytön ja kaavoituksen toimintakate toteutui noin 85 000 euroa muutettua talousarviota parempana, koska vaikkansija ei saatu täytettyä ja asiantuntijamäärärahojen käyttö oli vähäisempää mm. resurssivajeesta johtuen. Omaisuuden tuottoja kertyi yhteensä 7,8 milj. euroa ja ne olivat noin 0,2 milj. euroa muutettua talousarviota alhaisemmat. Vuoden 2022 aikana on luovutettu 73 omakotitonttia, mikä on enemmän kuin keskimääräiset vuosittaiset luovutusmäärät 2010-luvulla.

Merkittävistä asemakaavahankkeista saivat lainvoiman Astrakanintie, Viirinlaakso I, Luhtaajoentie ja Havumäentie. Ilvesvuori pohjoisen asemakaavamuutoksen hyväksymispäätöksestä valitettiin Helsingin hallinto-oikeuteen.

Valtuusto hyväksyi 25.5.2022 yksityisteiden avustusten uudet kehitetyt myöntämisehdot. Päätöksestä on valitettu Helsingin hallinto-oikeuteen. Tontteja lohkottiin 156 kpl, mikä on merkittävästi enemmän kuin koskaan aiemmin.

Arvio tulevasta kehityksestä

Toimialan toiminnan kustannuksiin ja tuottoihin vaikuttavat merkittävästi talouden suhdanteet ja toiminnan volyymit. Kunnan kasvua tukevien elinvoimainvestointien sekä kiinteistö- ja infraomaisuuden korjausvelkaa vähentävien peruskorjausinvestointien oikea-aikainen toteuttaminen nykyisessä taloustilanteessa on haasteellista.

Hyvinvointialueet ovat aloittaneet työnsä 1.1.2023. Toimialue tuottaa hyvinvointialueelle toimitilapalveluita. Kunnan on arvioitava jatkossa, onko hyvinvointialueelle tuotettava palvelu kunnan ydintoimintaa, vai voidaanko tästä hallitusti luopua. Lähiajan tavoitteena on neuvotella pidempiaikaiset vuokrasopimukset vuokralaisen kanssa.

Toimitilojen osalta menopaineita tuo sisäilmaongelmien jatkuminen ja niistä aiheutuvat laajenevat väistötilatarpeet. Toimitilojen sisäilmaa heikentäviä tekijöitä poistetaan tutkimustuloksia hyödyntäen sekä ottaen huomioon tulevien kohteiden peruskorjaushankkeet ja investoinnit.

Kunnan rakennuskannan peruskorjaustarve on mittava. Toimitilakantaa pyritään vähentämään tarpeettomien tilojen myymisellä ja heikkokuntoisten kohteiden purkamisella. Toimitilojen ohjelman mukaisesti luovutaan epätarkoituksenmukaisista tiloista sekä tiloista, jotka eivät palvele kunnan ydintoimintaa.

Toimialalla jatketaan maankäytön tavoiteohjelman mukaisesti aktiivista maanhankintaa sekä turvataan monipuolinen tonttitarjonta asumisen ja elinkeinoelämän tarpeisiin ottaen huomioon olemassa olevat palvelut.

Toimialan epävarmuustekijät liittyvät henkilöstön saatavuuteen, talouden suhdanteisiin, kiinteistökannan korjausvelkaan, sekä ilmastonmuutoksen ym. aiheuttamiin luonnon olosuhteiden vaihteluun ja niistä aiheutuviin lisäkustannuksiin.

Toimialan toiminnassa merkittäviä ja tavoiteltavia muutosaskeleita lähivuosien aikana ovat mm. jätehuollon järjestäminen ja sen edelleen kehittäminen yhteistyössä Kiertokapula Oy:n ja jätelautakunta Kolmenkierron kanssa, joukkoliikenteen kehittäminen, ilmasto-, ympäristö- ja hulevesiasioiden järjestelyt, teknisen keskuksen kehittäminen vaiheittain.

Kuntatasolla yhtenä tärkeänä lähiajan ja -vuosien toimenpiteenä on kunnan sähkökulkuneuvojen ja -infran hankintojen suunnittelu ja vaiheittainen toimeenpano resurssien puitteissa ja lain edellyttämällä aikataululla.

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus kariutui. Uudista jatkettiin laatimalla rakentamislakia, jota koskeva hallituksen esitys annettiin eduskunnalle syksyllä 2022. Samalla muutettiin jäljelle jäävä osuus maankäyttö- ja rakennuslaista alueidenkäyttölaiksi ja siihen esitettiin eräitä muutoksia. Rakentamislakia ei lähetty lausunnoille erikseen. Uudella hallituskaudella alueidenkäyttölain uudistus oletettavasti jatkuu.

MAL 2023 -suunnitelmaluonnos oli tavoitteena tulla kuntiin lausunnon antamista varten loppuvuodesta 2022, mutta lausunnot siirtyi alkuvuoteen 2023 poliittisten neuvottelujen takia.

Maankäytön ja kaavoituksen tulosalueen toiminnalla pyritään edelleen turvaamaan kunnan kehitystä hankkimalla maata ja kaavoittamalla sekä asuin- että yritystontteja. Tonttien luovutuksien määrät ovat riippuvaisia talouden suhdanteista.

Tulevaisuudessa on harkittava uusien asuntoalueiden rakentamisen aloittamista kunnan kokonaisuuteen huomioiden. Tontinmyyntimarkkinoiden viilentyessä on hyvä asia, että kaava- ja tonttivarantoa on olemassa. Infran rakentamisen hallitulla säätelyllä on mahdollista reagoida nopeastikin markkinamuutoksiin, jolloin investointeja ei tehdä liian etupainotteisesti.

Maaseudun kehittämisen rakentamisperiaatteiden määrittely etenee. Tavoitteena on viedä vuoden 2023 aikana päätöksentekoon malli, jolla voidaan turvata tulevaisuudessa suunnitelmallinen rakentamispaikkojen määrittelytapa haja-asutusalueella. Metsäkylän osayleiskaavan laadinnan yhteydessä koeponnistetaan vaihtoehtoisia malleja.

NUUKA-tyon päivittäminen on aloitettu kuntatalouden tasapainottamiseksi. Valtuustokauden loppuun mennessä on tavoitteena löytää 9 M€ säästöt käyttötaloudesta. Säästöillä on väistämättä vaikutusta myös toimialan toimintoihin.

Korona-pandemian väistyttyä on monet asiat jääneet pysyviksi. Lisääntyneiden etätöiden vaikutus joukkoliikenteen käytötärpeeseen on muuttunut. Vuoden 2022 lippujen myynti oli vain alle puolet ajasta ennen koronaa. Samoin isona vaikutuksena on etätöiden jäämien osaksi normaalia työarkea, nimettyjen työpisteiden tarve on huomattavasti pienempi kuin ennen. Kunnanvirastolle laaditaan v. 2023 kehittämissuunnitelma tilojenkäytön optimoimiseksi ja työolosuhteiden viihtyvyyden lisäämiseksi.

Ilmasto- ja ympäristöasiat ovat ottaneet ison loikan eteenpäin. Toimialan johdolla koordinoidaan poikkihallinnollista ilmasto-työryhmän toimintaa. Kunta on valtuuston (28.2.2022 § 17) päätöksellä sitoutunut olemaan hiilineutraali kunta vuoteen 2035 mennessä.

Varautuminen on saanut painoarvoa vuonna 2022. Toimialalla on edistetty varautumissuunnitelmien päivittämistä. Lisäksi harjoittelua ja varautumista on edistetty mm. tarvittavien hankintojen osalta. On tunnistettu varavoiman tärkeys kriittisten toimintojen takaamiseksi.

Mahdollisen sähköpulan osalta viestintää on kehitetty ja mm. asukastilaisuuteen on omalta osaltaan osallistuttu. Sähkösäästötoimien osalta on laadittu toimenpideohjelma vuodelle 2023, toimenpideohjelma on esitelty valtuustolle 12/2022. Alkusuksystä on otettu jo käytäntöön astetta alemmas kampanja huonelämpötilojen osalta, jota on tarkoitus jatkaa pidempään.

Henkilöstö

Teknisen alan kokoneiden ja osaavien asiantuntijoiden rekrytointi on edelleen erittäin haastavaa ja alan työmarkkinoilla oli yleisesti pulaa henkilöstöstä. Kertomusvuoden aikana toimialalla oli haettavana noin 30 tehtävää, mukaan lukien teknisen johtajan haku. Avoimna olleista tehtävistä onnistuttiin

täyttämään noin 20, joten rekrytoinneissa onnistuttiin tilanteeseen nähden varsin hyvin. Viestintätiimi tuki toimialan rekrytointiviestintää tärkeällä tavalla. Henkilöstömäärä kasvoi edelliseen vuoteen nähden, kun huomioidaan varaston toimintojen ja henkilöstön siirtyminen vuoden alussa konserni-palveluihin.

Toimialan palveluksessa olevan henkilökunnan määrä 31.12.2022:

HTV1	31.12.2022	31.12.2021
Yhteensä	145,6	145

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Prosessit ja tietojärjestelmät

Trimblen Locuksen (=kuntarekisteri ja paikkatietojärjestelmä) päivitys työpöytäversiosta selainversioon on iso muutos, joka rakennusvalvonnan sovellusten osalta jatkuu edelleen vuonna 2023. Selainversion kehittäminen jatkuu vielä. Haasteena muutosvaiheessa on kahden version käyttäminen.

Henkilöstön osaaminen ja saatavuus

Henkilöstön eläköitymiset ja avainhenkilöiden irtisanoutumiset lisäävät haasteita palvelutoiminnan järjestämiseen tavoitteiden mukaisesti. Toimialaa koskevat rekrytointihaasteet ovat jatkuneet jo vuosia, eikä avainhenkilöiden rekrytointeja ole kaikilta osin saatu toteutettua onnistuneesti. Myös yleisesti ammattitaitoisen henkilöstön saatavuudessa sekä pysyvyydessä on ollut haastetta.

Henkilöstövaje aiheuttaa riskin, että toimialan vastuulla olevia tehtäviä ja hankkeita ei voida toteuttaa suunnitellun mukaisesti. Vakinaisen henkilöstön rekrytointihaasteitten takia esim. investointihankkeille on jouduttu hankkimaan valvontaa ostopalveluna ja lisäksi muut yksiköt ovat oman työn ohella auttaneet investointihankkeiden läpiviennissä. Kunnallistekniikan investointien osalta henkilöstön saatavuusongelmat voivat johtaa esimerkiksi siihen, että suunniteltuja investointeja joudutaan siirtämään eteenpäin.

Suhdannevaihtelut

Toiminnan kustannuksiin ja tuottoihin vaikuttavat merkittävästi talouden suhdanteet. Suhdanteet vaikuttavat myös tonttien luovutusmääriin, luovutus- ja vuokratuottoihin sekä rakentamisen volyyymiin.

Epävakaus maailmalla vuoden 2022 aikana aiheutti raaka-ainneiden ja tuotteiden sekä palveluiden hintojen nousua ja saatavuusongelmia, mitkä näkyivät mm. useissa projekteissa viivästyksinä.

Vahingot

Kunnan omaisuuteen kohdistuva ilkeävalta on ollut jatkuvaa. Ilkeävalta-asioiden hoito on sitonut toimihenkilökapasiteettia ja määrärahoja korjaustöihin.

Ilvesvuoren eteläosan ja Elomäentien alueen hulevesihaittaan liittyvä lupahakemus vesien johtamiseksi on kunnan aloitteesta vireillä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksessa.

Toiminnan keskeytymiset

Henkilöstövaje ja rekrytointihaasteet ovat vaikuttaneet palvelutoiminnan järjestämiseen useissa yksiköissä, mutta toistaiseksi toimintakyky on saatu ylläpidettyä kohtuullisella tasolla.

Keskeneräiset oikeudenkäynnit

Lepsämän ja Valkjärven koulun tuhopolttojen rikosasiaa käsiteltiin hovioikeudessa vuonna 2022, käsittely jatkuu.

Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa on vireillä yksityistielain 65 §:n mukainen moitekanne, jonka käsittely oikeudessa alkanee keväällä 2023.

Yksityisteiden uusista avustuksien myöntämisehdoista tehdystä päätöksestä on valitettu Helsingin hallinto-oikeuteen.

Keväällä 2022 tapahtui polttoainekorttivarkaus, jossa kunta on vahingonkärsijänä. Tämä on poliisilla tutkintakäsittelyssä ja mahdollisessa käräjäoikeuskäsittelyssä vuoden 2023 aikana.

Ilvesvuori pohjoisen asemakaavamuutoksen hyväksymispäätöksestä on valitettu Helsingin hallinto-oikeuteen.

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä toimialalla

Riskienhallinnassa ei ole havaittu poikkeamia kuluneella tilikaudella. Toimialajohtaja ja tulosaluepäälliköt vastaavat kunnan hallintosäännön mukaisesti sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta omalla vastuualueellaan.

Valvonta ja riskienhallinta ovat tärkeä osa arjen johtamista, säännöllistä seuranta ja raportointia tehdään annetun ohjeituksen mukaisesti. Ympäristötoimialalla hallintoyksikkö ohjeistaa ja seuraa keskitetysti seurannan ja raportoinnin toteutumista.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa käsitellään toimialan johdoryhmän kokouksissa ja tarvittaessa teemoittain asianosaisten henkilöiden kanssa. Toimialan rakennuskohteissa laaditaan lain edellyttämät turvallisuusasiakirjat, nimetään turvallisuuskoordinaattori ja pidetään tarvittavat turvallisuuskoulutukset.

Sopimusten toteutumista ja niiden valvontaa suoritetaan mm. urakoiden osalta työmaakokouksissa ja kunnan työnjohdon toimesta. Ulkopuolisen konekaluston osalta koneet toimivat työmaiden aikataulun mukaisesti kunnan työnjohdon alaisuudessa, jolloin valvonta on päivittäistä. Hankkeiden dokumentointia kehitetään edelleen, jotta hankkeen ajantasatieto olisi helpommin siirrettävissä vastuuhenkilöltä toiselle myös henkilövaihdostilanteissa.

Tulosalueiden kalusto-, urakointi- ja palveluiden hankinnat kilpailutetaan hankintalakia, tilaajavastuulakia ja kunnan ohjeituksia noudattaen. Kilpailutuksissa tarjoajilta on pyydetty lain edellyttämät todistukset ja selvitykset, jotka osoittavat, että valittu tarjoaja täyttää yleiset ja tilaajavastuulain mukaiset vaatimukset. Lisäksi hankkeiden riskienhallintaa sekä lisä- ja muutostöiden hallintaa on kehitetty edelleen vuoden 2022 aikana.

Toimintatapoja ja yhteistyötä toimialan sisällä kaavaprosesseihin liittyen on kehitetty niin toiminnan sujuvuuden kuin riskien hallitsemiseksi. Asemakaavaprosesseissa laaditaan selvityksiä mm. pilaantuneen maaperän varalta silloin, kun on epäily, että alueella saattaa olla aiemman toiminnan jäljiltä pilaantunutta maata. Lisäksi selvityksiä laaditaan mm. rakennettavuuden ja melun osalta.

Henkilöstöpula vaikeuttaa riskienhallintaa kokonaisuudessaan. Ulkoistamista niin rakennuttamisessa ja ylläpidossa on jouduttu kasvattamaan. Ulkoistettujen toimintojen valvontaan joudutaan käyttämään konsultteja.

Ilkivallan ehkäisyssä on olennaisena tekijänä kameravalvonta. Kameravalvonta toimii ennaltaehkäisevänä, vaikkakin valvomopalvelua ei ole käytössä, vaan tallenteita hyödynnetään tekijöiden tunnistamiseen jälkikäteen.

Investointien toteutuminen

Investointihanke	Alkuperäinen TA 2022	Siitä muutos	TA+muut. 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Kiinteä omaisuus	-1 000 000	3 600 000	2 600 000	-801 649	3 401 649	131 %
Talonrakennus	-9 755 000	-3 360 000	-13 115 000	-12 879 350	-235 650	2 %
Kunnallistekniikan rakentaminen	-23 711 000	7 291 000	-16 420 000	-11 774 866	-4 645 134	28 %
Irtaimisto	-390 000	0	-390 000	-179 200	-210 800	54 %
Yhteensä	-34 856 000	7 531 000	-27 325 000	-25 635 065	-1 689 935	6 %

Toimialan investoinnit toteutuivat noin 1,7 milj. euroa alle muutetun talousarvion ja noin 9,2 milj. euroa alle alkuperäisen talousarvion. Kiinteän omaisuuden osalta investoinnit toteutuivat 3,4 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä. Maanmyyntituottoihin kirjattiin investointeihin 2,6 milj. euroa muutettua talousarviota vähemmän ja maa-alueiden hankintaan kirjattiin 0,8 milj. euroa muutettua talousarviota enemmän.

Talonrakennuksen investoinnit toteutuivat 0,2 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä, mutta 3,1 milj. euroa alkuperäistä talousarviota korkeampana. Kunnallistekniikan rakentamisen investoinnit puolestaan toteutuivat 4,7 milj. euroa muutettua talousarviota ja 11,9 milj. euroa alkuperäistä ta-

lousarviota alhaisempana. Talonrakennuksen ja kunnallistekniikan rakentamisen käyttämättä jääneet määrärahat ovat pääosin budjetoitu uudelleen tuleville vuosille.

Kunnallistekniikan rakentamisen merkittävimpiä investointeja olivat mm. Vanha-Klaukan alue (ml. Lepsämäntie), Heinojan alue, Kylänpään alue, Rajamäentien-Raalantien risteysalue sekä kevyenliikenteenväylä Klaukkalantien pohjoisosalla ja Perttulaan saakka. Talonrakennuksen merkittävimmät investoinnit puolestaan olivat terveyskeskuksen C-osan peruskorjaus, Nurmijärven pääkirjaston peruskorjaus, Rökän koulun peruskorjaus sekä Lepsämän koulun uudisrakennus. Investointien toteutumisesta on tarkemmin kerrottu tulosalueiden toimintakertomuksissa.

Omaisuu den tuotot ja hallinta

	Alkuperäinen TA 2022	Siitä muutos	TA+muut. 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %	TP 2021
Toimintatuotot	15 440 000	-7 500 000	7 940 000	7 777 299	162 701	2 %	12 836 322
Toimintakulut	-150 000		-150 000	-67 842	-82 158	55 %	-346 992
Toimintakate	15 290 000	-7 500 000	7 790 000	7 709 457	80 543	1 %	12 489 331

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Omakotitontteja (AO) on luovutettu 73 kpl, joista 39 on myyty ja 34 on vuokrattu. Omakotitonttien luovutukset jakautuvat taajamittain seuraavasti: Rajamäki 35 kpl, Kirkonkylä 2 kpl, Klaukkala 32 kpl ja Lepsämä 4 kpl. Yhtiömuotoiseen rakentamiseen (AK, AR, PL) on luovutettu 4 tonttia, Kirkonkylästä 2 ja Klaukkalasta 2. Yritystontteja myytiin 8 kpl, Kirkonkylältä 7 ja Rajamäeltä 1.

Omaisuu den tuottoja kertyi yhteensä 7,8 milj. euroa. Maa-alueiden myyntivoittoa kertyi 4,6 milj. euroa. Maa-alueiden vuokratuloja kertyi 2,2 milj. euroa. Maankäyttösopimuksista tehtäviä kirjauksia tuloihin kertyi 0,7 milj. euroa.

Omaisuu den tuotot jäivät noin 0,2 milj. euroa alle muutetun talousarvion. Tuotot toteutuivat noin 7,7 milj. euroa alkuperäistä talousarviota heikompana, koska Keskon tonttikauppa Ilvesvuori pohjoisen alueella ei toteutunut vuoden 2022 puolella asemakaavavalituksen takia.

Investointien toteutuminen

Maa-alueiden hankinta toteutui 0,8 milj. euroa suurempana muutettuun talousarvioon nähden. Maa-alueita hankittiin osittamalla 1,9 milj. eurolla yhteensä 35,7 ha. Toteutuneet maa-alueiden hankinnat liittyivät asemakaavojen toteutuksiin eri puolella kuntaa. Kunnan 100 %:sti omistama Kiljavanrinteen Kiinteistöt Oy on purettu ja yhtiön toiminnot on sulautettu kuntaan. Maa-alueiden hankintaan sisältyy sulauttamisen seurauksena siirtyneiden 49,9 ha maa-alueiden arvo 0,5 milj. euroa, joka ei ollut tiedossa budjetointivaiheessa. Kyseisellä kirjauksella ei ole kassavirtavaikutusta. Maa-alueiden hankintaan sisältyy myös 0,5 milj. euroa aiempien vuosien maa-alueiden

hankintoja. Maankäyttösopimuksilla hankittiin maata 0,2 milj. euron arvosta.

Maanmyyntitulot toteutuivat 2,6 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä. Myytyjen maa-alueiden tasearvo kirjataan investointeihin, joka oli ennustettua huomattavasti alhaisempi. Maa-alueiden myyntejä toteutui 6,5 milj. euron arvosta, josta maanmyyntituloihin investoinnille kirjattiin maa-pohjien tasearvo 1,9 milj. euroa ja tuloslaskelmaan kirjattiin maanmyyntien myyntivoitto 4,6 milj. euroa. Maanmyyntituloihin sisältyy myös 0,1 milj. euroa aiempien vuosien maanmyyntejä.

Kiinteä omaisuus	Alkuperäinen TA 2022	Siitä muutos	TA+muut. 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Maa-alueiden hankinta	-2 500 000	500 000	-2 000 000	-2 801 852	801 852	-40 %
Maanmyyntitulo	1 500 000	3 100 000	4 600 000	2 000 203	2 599 797	57 %
Netto	-1 000 000	3 600 000	2 600 000	-801 649	3 401 649	131 %

Tekninen keskus

	Alkuperäinen TA 2022	Siitä muutos	TA+muut. 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %	TP 2021
Toimintatuotot	2 241 240	0	2 241 240	2 146 804	94 436	4 %	2 244 768
Valmistus omaan käyttöön	0	4 405 000	4 405 000	1 860 939	2 544 061	58 %	0
Toimintakulut	-12 070 110	-4 405 000	-16 475 110	-14 029 402	-2 445 709	15 %	-11 453 139
Toimintakate	-9 828 870	0	-9 828 870	-10 021 659	192 789	-2 %	-9 208 371

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Teknisen keskuksen osalta toimintakate toteutui noin 200 000 euroa muutettua talousarvioita heikommin. Teknisessä keskuksessa on kunnallistekniikan rakentamisen osalta tehty kirjauskäytännön muutos, joissa osa kustannuksista on siirretty Vesi-liikelaitoksen investoinniksi. Ympäristötoimialan ja teknisen keskuksen tuloslaskelmissa tämä näkyy valmistuksena omaan käyttöön ja palvelujen ostoissa. Muutoksella ei ole nettovaikutusta toimialan ja teknisen keskuksen tuloslaskelmissa. Aiempina vuosina ko. kustannuksia ei ole käsitelty tuloslaskelmassa, vaan siirrot on tehty investointiosassa.

Valmistus omaan käyttöön toteutui 2,5 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä, koska investoinnit, joissa kustannuksia siirretään Vesi-liikelaitokselle eivät toteutuneet ennusteen mukaisesti. Toimintakulut toteutuivat 2,4 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä, jossa suurin selittävä tekijä on myös Vesi-liikelaitoksen investoinneille siirrettävien kustannusten toteutuminen 2,5 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä.

Teknisen keskuksen koordinoinnin toimintakate oli noin 70 000 euroa talousarviota parempi johtuen pääosin ennakoitua alhaisemmista palvelujen ostoista. Kunnallistekniikan rakentamisen käyttötalouden toimintakate toteutui noin 250 000 euroa budjettiin nähden heikommin johtuen pääosin tuntipalkkaisten lomapalkkavaraukskirjauksista. Katukunnossapidon osalta toimintakate toteutui noin 150 000 euroa muutettua talousarviota huonompana, johtuen pääosin vallinneista talvikeliolosuhteista ja katuvalaistuksen loppuvuoden 2021 energiamaksuerien siirtymisestä maksettavaksi vuoden 2022 puolelle.

Jätehuollon (ml. ylijäämämassojen vastaanotto) toimintakate toteutui noin 50 000 euroa budjetoitua heikompana. Viher- ja liikunta-alueiden toimintakate toteutui lähes muutetun talousarvion mukaisesti. Kunnallistekniikan suunnittelun (ml. joukkoliikenteen) toimintakate toteutui noin 190 000 euroa muutettua talousarviota parempana johtuen pääosin koronatilanteen jälkivaikutuksista, mm. joukkoliikenteen palvelutarjonta ja käyttäjämäärät pysyivät edelleenkin normaalivuotia alhaisemmalla tasolla. Palveluntarjoaja pystyi tilikauden aikana kuitenkin tuottamaan joukkoliikennepalveluita sovittun mukaisesti.

Muita mainittavia asioita tilikaudella olivat mm. uusien asuntoalueiden kunnallistekniikan rakentaminen (mm. Vanha-Klaukka, Heinoja 1, Kylänpää) ja yleisten teiden kevyen liikenteen hankkeet (Klaukkalantien pohjoisosa, Lopentien osuus ja Lahnuksentien suunnittelu), jotka saatiin vietyä eteenpäin. Kiertokapula Oy:n kanssa jatkettiin yhteistyötä ja kehittämistä jätehuoltopalvelujen järjestämisessä ja eri jätelajien kuljetusten kilpailutuksia vietiin eteenpäin. Klaukkalantien ja sen lähiympäristön kehittämisen (ns. facelift-hanke) suunnittelua saatiin edistettyä niin, että tekninen lautakunta päätti sen hyväksymisestä tammikuussa 2023.

Lisäksi vuonna 2022 oli paljon henkilöstömuutoksia ja rekrytointeja jokaisessa teknisen keskuksen tulosyksikössä. Vuoden aikana suuri henkilöstövaje kohdistui etenkin kunnallistekniikan rakentamisen, katukunnossapidon sekä viher- ja liikunta-alueiden yksiköihin. Merkittävästä henkilöstövajeesta huolimatta teknisen keskuksen eri yksiköiden palvelut, tuotanto ja toimintakyky saatiin ylläpidettyä kohtuullisella tasolla.

Tekninen keskus/yksiköt

	Alkuperäinen TA 2022	Siitä muutos	TA+muut. 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %	TP 2021
Koordinointi							
Toimintatuotot	9 950	0	9 950	9 948	2	0%	9 870
Toimintakulut	-425 102	0	-425 102	-359 371	-65 731	15%	-333 175
Toimintakate	-415 152	0	-415 152	-349 423	-65 729	16%	-323 305
Kunnallistekniikan rakentaminen ja varastotoiminnot							
Toimintatuotot	22 390	0	22 390	22 404	-14	0%	82 109
Valmistus omaan käyttöön	0	4 405 000	4 405 000	1 860 939	2 544 061	58%	0
Toimintakulut	-239 641	-4 405 000	-4 644 641	-2 355 350	-2 289 291	49%	-576 427
Toimintakate	-217 251	0	-217 251	-472 007	254 756	-117%	-494 317
Katujen ja teiden kunnossapito sekä varikko							
Toimintatuotot	715 000		715 000	829 326	-114 326	-16%	765 625
Toimintakulut	-3 727 087	-200 000	-3 927 087	-4 195 946	268 859	-7%	-3 619 031
Toimintakate	-3 012 087	-200 000	-3 212 087	-3 366 621	154 534	-5%	-2 853 406
Jätehuolto							
Toimintatuotot	317 000		317 000	267 682	49 318	16%	311 429
Toimintakulut	-381 733		-381 733	-379 960	-1 773	0%	-424 882
Toimintakate	-64 733	0	-64 733	-112 277	47 544	-73%	-113 453
Viher- ja liikunta-alueet							
Toimintatuotot	845 500		845 500	801 354	44 146	5%	759 891
Toimintakulut	-3 127 462	100 000	-3 027 462	-2 974 627	-52 835	2%	-3 027 253
Toimintakate	-2 281 962	100 000	-2 181 962	-2 173 273	-8 689	0%	-2 267 363
Kunnallistekniikan suunnittelu							
Toimintatuotot	331 400		331 400	216 090	115 310	35%	315 844
Toimintakulut	-4 169 085	100 000	-4 069 085	-3 764 148	-304 937	7%	-3 472 372
Toimintakate	-3 837 685	100 000	-3 737 685	-3 548 058	-189 627	5%	-3 156 528
Tekninen keskus yhteensä							
Toimintatuotot	2 241 240	0	2 241 240	2 146 804	94 436	4%	2 244 768
Valmistus omaan käyttöön	0	4 405 000	4 405 000	1 860 939	2 544 061	58%	0
Toimintakulut	-12 070 110	-4 405 000	-16 475 110	-14 029 402	-2 445 709	15%	-11 453 139
Toimintakate	-9 828 870	0	-9 828 870	-10 021 659	192 789	-2%	-9 208 371

Investointien toteutuminen

Investointihanke	Alkuperäinen TA 2022	Siitä muutos	TA+muut. 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Kunnallistekniikan rakentaminen	-16 456 000	2 541 000	-13 915 000	-9 679 881	-4 235 119	30 %
Klaukkalan tieverkko	-4 250 000	4 150 000	-100 000	-59 206	-40 794	41 %
Kunnan ja valtion yhteishankkeet	-3 005 000	600 000	-2 405 000	-2 035 779	-369 221	15 %
Irtain omaisuus	-350 000	0	-350 000	-179 200	-170 800	49 %
Yhteensä	-24 061 000	7 291 000	-16 770 000	-11 954 066	-4 815 934	29 %

Kunnallistekniikan rakentamisohjelman toteutuminen

Tulosalueen nettoinvestoinnit toteutuivat kokonaisuudessaan noin 4,6 miljoonaa euroa muutettua talousarviota parempana. Lisäksi osavuositarkoituksissa vähennettiin tilikaudelle budjetoitua kunnallistekniikan investointimäärärahaa yhteensä noin 7,3 miljoonaa euroa (netto).

Vuoden 2022 lopulla haettiin neljälle kunnallistekniikan investointihankkeelle valtion ARA-avustusta maksatukseen yhteensä noin 2 640 000 euroa, mikä kirjattiin investointihankkeille tilikauden toimintatuotoiksi. Avustuksia haettiin Heinoja 1 -hankkeelle 1 000 000 euroa, Kylänpään alueelle 835 304

euroa, Vanha-Klaukan alueelle 579 185 euroa sekä Ali-Tilkka hankkeelle 225 000 euroa.

Kunnallistekniikan rakentamisen merkittävimpiä vuoden 2022 aikana edistettäviä ja toteutettavia hankkeita olivat mm. Vanha-Klaukan alue (ml. Lepsämäntie), Heinojan alue, Kylänpään alue, Metsä-Tuomelan alue, Ilvesvuori pohjoisen työpaikka-alue, Rajamäentien-Raalantien risteysalue sekä kevyenliikenteenväylä Klaukkalantien pohjoisosalla ja Perttulaan saakka.

Kunnallistekniikan investointihankkeita, joiden osalta oli merkittäviä poikkeamia suhteessa talousarvioon tai vuodelle 2023 siirtyviä maksueriä ja työvaiheita, olivat mm.

- Heinoja I:n rakennusurakka käynnistyi toukokuussa ja urakan budjetoituja maksueriä siirtyi maksettavaksi osin vuodelle 2023 sekä kokonaiskustannusennuste täsmentyi mm. ylijäämämaiden käsittelyn osalta. Hankkeelle kirjattiin ARA-avustusta 1 000 000 euroa (tilikauden toimintatuotoksi).
- Kylänpään alueen pohjoisosien katujen ja vesihuollon rakentamisjärjestystä muutettiin asemakaavamuutoksen takia ja alueella rakentaminen jatkuu vuonna 2023. Hankkeelle kirjattiin ARA-avustusta noin 830 000 euroa (tilikauden toimintatuotoksi).
- Vanha-Klaukan alueen kunnallistekniikan rakentaminen saatiin valmiiksi siten, että joitakin rakentamistöitä tehdään vielä 2023 puolella. Osa alueen asfaltointitöistä (noin 250 000 euroa) on kirjautunut virheellisesti päällystyshankkeen kustannuspaikalle, eikä kirjausta ehditty korjata tilinpäätöksen valmistumiseen mennessä. Alueen kunnallistekniikan viimeistelytyöt toteutetaan seuraavien vuosien aikana, kun merkittävä osa tonteista on saatu rakennettua valmiiksi. Hankkeelle kirjattiin ARA-avustusta noin 580 000 euroa (tilikauden toimintatuotoksi).
- Ali-Tilkka -hanke on pääosin valmis, ja joitain viimeistelytyöitä ja raiteiden rakentamista Lähtelänojan varteen siirtyi vuodelle 2023. Lisäksi Lähtelänojan hulevesirakenteiden toteuttaminen siirtyi vuodelle 2023. Hankkeelle kirjattiin ARA-avustusta 225 000 euroa (tilikauden toimintatuotoksi).
- Viirinlaakso 1 hanke, joka käynnistyi syksyllä ja osa vuoden 2022:n työvaiheista siirtyi toteutettavaksi vuonna 2023.
- Lepsämäntien parantamisen urakka käynnistyi syyskuussa ja urakan maksueristä pääosa siirtyi vuodelle 2023.
- Ilvesvuori pohjoinen -hankkeen kunnallistekniikan suunnittelun aikataulu on täsmentynyt ja suunnittelua jatketaan vuonna 2023.
- Altian työpaikka-alueen osalta kunnan ja yrityksen sopimusneuvottelut ovat kesken. Rakentaminen voidaan käynnistää sopimuksen syntymisen jälkeen ja rakentamista ei voitu käynnistää vuoden 2022 aikana.
- Toreenin-Raalantien ja Rajamäentien risteysten parantaminen -hankkeen kustannusarvio on täsmentynyt ja viimeistelytyöitä ja meluseinän rakentaminen siirtyi vuodelle 2023.
- Saunatien alueen melusuojan rakentaminen on siirtynyt vuodelle 2024 mm. suunnittelun lisäaikatarpeen sekä määrärahojen tasapainottamisen johdosta.
- Laidunalueen hankkeen osalta hulevesirakenteiden toteutus siirtyy vuodelle 2023.
- Metsä-Tuomelan jäteasema- ja maankaatopaikka-hankkeen osalta suunnittelua saatiin vietyä eteenpäin vuonna 2022 ja toteutus siirtyy pääosin vuodelle 2023.
- Kadun varusteet, laitteet ja ohjaus -hankkeen osalta suunnitelmia ei saatu toteutettua suunnitellusti johtuen mm. Ely-keskuksen työkiireistä. Osa materiaaleista on hankittu tilikauden aikana, ja asennus tapahtuu vuonna 2023.
- Päällystys- sekä reunakivet ja muut kivityöt -hankkeet toteutettiin voimassa olevalla puitesopimuksella. Osa Vanha Klaukan alueen asfaltointitöistä (noin 250 000 euroa) on kirjautunut virheellisesti päällystyshankkeen kustannuspaikalle, eikä kirjausta ehditty korjata tilinpäätöksen valmistumiseen mennessä.
- Klaukkalan tieverkon osalta (Luhtajoentien hankkeet ja Havumäentien jatke) suunnittelun eteenpäin viemistä on viivästyttänyt merkittävästi alueella tehtävät arkeologiset tutkimukset – valtaosa hankekokonaisuuden kunnallistekniikan suunnittelutyöstä siirtyi vuodelle 2023 ja myöhemmille vuosille.
- Yleisten teiden kevyen liikenteen hankkeiden osalta (Klaukkalantien pohjoisosan viimeistelyt; Lopentien osuuden rakentaminen, Lahnuksentien osuuden suunnittelu) aikataulut täsmentyivät ja osa hankkeiden työvaiheista siirtyi vuodelle 2023.

Vuodelle 2023 siirtyneiden hankkeiden määrärahoja on budjetoitu uudelleen vuoden 2023 kunnallistekniikan rakentamishankkeen hyväksymisen yhteydessä.

Kalustoinvestointien osalta uusi latukone (179 000 euroa) saatiin hankittua vuoden 2022 aikana ja muilta osin suunniteltuja hankintoja ei saatu vietyä loppuun saakka tilikauden aikana (uudelleen kilpailuttaminen).

Kunnallistekniikan rakentaminen	Alkuperäinen TA2022	TA+ muut. 2022	TP 2022	Tot.-%	Poikkeama
18430001 Heinoja 1	-5 000 000	-3 700 000	-2 724 712	73,6 %	-975 288
18430002 Krannilan alue	-50 000	-50 000	-29 644	59,3 %	-20 356
18430004 Viirinlaakso I	-650 000	-600 000	-401 103	66,9 %	-198 897
18430006 Kylänpään alue	-520 000	-865 000	-135 171	15,6 %	-729 829
18430010 Järvimaa	-25 000	-25 000	-429	1,7 %	-24 571
18430011 Vanha Klaukan alue	-930 000	-1 030 000	-1 105 262	107,3 %	75 262
18430015 Ali-Tilkka	-555 000	-555 000	115 356	-20,8 %	-670 356
18430019 Toreenintien-Raalantien ja Rajamäentien risteysien parantam	-1 500 000	-1 100 000	-1 141 569	103,8 %	41 569
18430030 Viirinlaakso II	-100 000	-50 000	-48 655	97,3 %	-1 345
18430037 Jokimetsä	-100 000	-50 000	-5 578	11,2 %	-44 422
18430041 Rusakontien jk- ja pptien silta	-250 000	-300 000	-247 012	82,3 %	-52 988
18430042 Krannilan kolmio	-50 000	0			0
18430043 Linja-autoaseman pyöräpysäköinti	-30 000	-60 000	-74 098	123,5 %	14 098
18430044 Peltotie	-50 000	0			0
18430045 Punamullantien sillat	-100 000	-100 000	-13 728	13,7 %	-86 272
18430046 Rantapuisto	-50 000	-50 000	-31 072	62,1 %	-18 928
18430047 Hankevaraus	-250 000	0			0
18430048 Kirkkotie Uittotie-Vuorenhaltijantie	-100 000	0			0
18430049 Lepsämäntie parantaminen	-2 100 000	-1 000 000	-501 925	50,2 %	-498 075
18430050 Heinoja II	-50 000	-50 000	-29 095	58,2 %	-20 905
18430051 Asuntokuja	-50 000	-50 000		0,0 %	-50 000
18430052 Klaukkalantie keskustassa	-100 000	-100 000	-80 865	80,9 %	-19 135
18430053 Saunatien alueen melusuojaus	-400 000	-70 000	-51 292	73,3 %	-18 708
18430054 Suotie välillä Suotie-Teemunkuja	-50 000	-50 000	-30 053	60,1 %	-19 947
18430055 Lopentien itäpuolen asuntoalue	-50 000	-50 000	-11 485	23,0 %	-38 515
18430201 Ilvesvuori, pohjoinen työpaikka-alue	-500 000	-250 000	-158 006	63,2 %	-91 994
18430204 Altian työpaikka-alue	-500 000	-100 000	-1 050	1,1 %	-98 950
18430208 Metsä-Tuomelan työpaikka-alue	-50 000	-100 000	-71 082	71,1 %	-28 918
18430209 Sudentulli	-100 000	0			0
18430303 Sadevesiviemärit, vahojen alueiden kuivatus	-100 000	-90 000	-101 781	113,1 %	11 781
18430304 Sadevesiviemärit, varaus	-100 000	-110 000	-106 774	97,1 %	-3 226
18430305 Reunakivet ja muut kivityöt	-250 000	-250 000	-71 830	28,7 %	-178 170
18430306 Istutukset, nurmetukset ja viimeistelytyöt	-50 000	-50 000	-387	0,8 %	-49 613
18430307 Rakennettujen tealueiden vihertäminen	-15 000	-15 000	-13 056	87,0 %	-1 944
18430309 Pienet nimeämättömät kohteet	-100 000	-100 000	-16 963	17,0 %	-83 037
18430405 Liikenneturvallisuusprojektit	-250 000	-250 000	-147 779	59,1 %	-102 221
18430407 Peruskorjaukset	-30 000	-30 000	-2 211	7,4 %	-27 789
18430501 Päällystys	-600 000	-600 000	-915 908	152,7 %	315 908
18430502 Kadun varusteet, laitteet ja ohjaus	-600 000	-600 000	-318 263	53,0 %	-281 737
18430503 Suunnittelu, mittaus ja tutkimus	-100 000	-50 000	-33 096	66,2 %	-16 904
18430504 Pysäköintialueet, pysäkkikatokset ja muu liikennetekniikka	-200 000	-200 000	-265 683	132,8 %	65 683
18430506 Haja-asutusalueiden vesihuolto	-25 000	-25 000		0,0 %	-25 000
18430604 Luonnonvaraiset puistot	-75 000	-75 000	-53 501	71,3 %	-21 499
18430606 Leikkikenttien saneeraus	-150 000	-150 000	-112 200	74,8 %	-37 800
18430620 Metistö, Rki	-40 000	-40 000	-21 669	54,2 %	-18 331
18430621 Laidunalueen puistoraitit	-300 000	-130 000	-128 400	98,8 %	-1 600
18430622 Hankevaraus	-30 000	0			0
18430623 Viljelypalstat	-50 000	-80 000	-81 078	101,3 %	1 078
18430705 Metsä-Tuomelan jäteasema ja maankaatopaikka	-500 000	-100 000	-23 953	24,0 %	-76 047
18430799 Budjetoitinkohde (kunnallistekn. rakentaminen)	1 969 000	0			0
18430810 Ulkoilutiet ja kuntoratojen peruskorjaukset	-100 000	-100 000	-97 620	97,6 %	-2 380
18430813 Uimarantojen peruskorjaus	-40 000	-40 000	-28 115	70,3 %	-11 885
18430826 Sääksin tykkilumilatu, sähkö ja vj	-140 000	-140 000	-120 664	86,2 %	-19 336
18430827 Ulkokuntoilukeskukset	-80 000	-80 000	-68 064	85,1 %	-11 936
18430829 Kirkonkylän frisbeegolf	-30 000	-30 000	-13 344	44,5 %	-16 656
18430830 Vanhan jäähallin iv- ja jäädytyksen uusiminen	-20 000	-30 000	-26 604	88,7 %	-3 396
18430831 Parkkimäen kentän pk	-50 000	-45 000	-15 168	33,7 %	-29 833
18430832 KK tekojään kaukalon uusiminen	-50 000	-50 000	-52 173	104,3 %	2 173
18430833 Herusten frisbeegolf, pa laajentaminen	-50 000	0			0
18430834 Urheilu- ja pallokentät, varaus	-20 000	-80 000	-66 069	82,6 %	-13 931
18430835 Lähiliikuntapaikat, varaus	-20 000	-20 000		0,0 %	-20 000
18430902 Luhtajoentie väliällä Viirintie-Kunnarinmutka	-50 000	0			0
18430903 Luhtajoentie väliällä Yli-Kunnarinmutka-Havumäentie	-50 000	0			0
18430904 Luhtajoentie väliällä Havumäentie-ohikulkutie			0		0
18430905 Havumäentien jatke Luhtajoentiele	-500 000	-100 000	-59 206		-40 794
18430910 Budjetoitinkohde (Klaukkalan tietoverkko)	-3 650 000	0			0
18430911 Klaukkalan ohikulkutie	-45 000	-45 000	-50 777	112,8 %	5 777
18430913 Yleisten teiden kevyen liikenteen verkosto	-3 300 000	-2 360 000	-1 093 205		-1 266 795
18430916 Klaukkalantien kehittäminen (sisältyy 18430052)			0		0
18430917 Rajamäentie-Helsingintie Vt3-Seppäläntie	-50 000	0	0		0
18430918 Rajamäentie mt1311-Urttilantien liittymä	-50 000	0			0
18430920 Lopentien jkpp-tie (sisältyy 18430913)			-865 608		865 608
18430921 Lahnuksentien jkpp-tie (sisältyy 18430913)			-26 190		26 190
18431499 Budjetoitinkohde (kunnan ja valtion yhteishankkeet)	440 000	0			0
INVESTOINNIT NETTO	-23 711 000	-16 420 000	-11 774 866	71,7 %	-4 645 134

Keskeisimmät perustiedot (TA 2022 = alkuperäinen talousarvio)

	TP2021	TP2022	TA2022
Tekninen keskus			
Kadut + kevyen liikenteen väylät, km	360	373	375
Katuvalaistus, kpl	10 802	11 039	11 000
Hoidetut puistot (AI-AIII), ha	59	59,5	59
Metsät ja taajamametsät, ha	918	980	918
Pellot, ha	160	171	147
Urheilu- ja pallokentät, kpl	30	30	30
Kuntoradat ja ulkoilureitit, km	130	130	127
Ladut, km	105	105	105
Joukkoliikenne, myytyt liput kpl	10 167	11 279	18 500

Tilakeskus

	Alkuperäinen TA 2022	Siitä muutos	TA+muut. 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %	TP 2021
Toimintatuotot	24 760 094	143 000	24 903 094	25 202 803	-299 709	-1 %	23 995 378
Toimintakulut	-13 311 023	-481 000	-13 792 023	-14 654 212	862 189	-6 %	-13 377 026
Toimintakate	11 449 071	-338 000	11 111 071	10 548 591	562 480	5 %	10 618 352

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Tilakeskuksen toimintakate toteutui alkuperäistä talousarviota noin 900 000 euroa heikompana sekä muutettua talousarviota noin 550 000 euroa heikompana. Osavuosisikatsauksissa tuloarvion lisättiin 143 000 euroa ja kuluarvioita lisättiin 481 000 euroa. Toimintatuotot toteutuivat noin 300 000 euroa muutettua talousarviota parempana ja toimintakulut toteutuivat vajaan 900 000 euroa muutettua talousarviota heikompana.

Energian hinta aiheutti merkittävää kustannusten nousua eikä säästöjä pystytty löytämään vastaavasti. Sähkön ja lämmityksen kustannukset toteutuivat noin 600 000 euroa muutettua talousarviota korkeampana. Henkilöstökulut toteutuivat noin 40 000 euroa muutettua talousarviota pienempänä ja asiantuntijapalvelut toteutuivat noin 230 000 euroa muutettua talousarviota korkeampana. Henkilöstövajeen vuoksi on ollut tarvetta käyttää ulkopuolisia konsultteja arvioitua enemmän.

Tilakeskus onnistui rekrytoimaan ammattitaitoisia työntekijöitä. Tilakeskuksen työntekijöitä työllistivät loppuvuodesta mm. Vate-tilaryhmään kuuluvat työt, ilkivaltoihin liittyvät työ-

tehtävät sekä ulkoalueurakoitsijoiden valvontatehtävät. Koulujen ja päiväkotien pihat kärsivät edelleen jatkuvasta ilkivaltaasta.

Toimintakulujen osalta lisäpainetta toivat nykyisen kiinteistövalvomon ajanmukaistaminen toiminnaltaan paremmaksi. Pihojen ulkoalueiden osalta toimintakuluja lisäsivät ulkoaluehoitosopimuksiin kuulumattomien viheralueiden kunnostustyöt (ulkoaluehoitosopimuksiin ei kuulu uusimis- tai peruskunnostustyöt). Radonmittauksia täydennettiin loppuvuonna 2021 ja jatkettiin vuonna 2022.

Lepsämän koulun tuhopolton vahinkojen korvaussumma vakuutusyhtiöltä koko kunnalle oli yhteensä runsaat 800 000 euroa, joka on kirjattu vuodelle 2022.

Kehitettävien kiinteistöjen listauksen osalta kunta myi vuonna 2022 kaksi kiinteistöä. Vuonna 2022 purettiin 6 kiinteistöä (Raalantie 77, Raalantie 92, Aleksis Kiven tie 18D, Aleksis Kiven tie 27, Sepelimäki 13, Sepelimäki 17).

Investointien toteutuminen

Investointihanke	Alkuperäinen TA 2022	Siitä muutos	TA+muut. 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Sosiaali- ja terveyspalvelut	-500 000	-1 200 000	-1 700 000	-1 870 002	170 002	-10 %
Sivistys- ja hyvinvointitoimiala	-6 680 000	-2 295 000	-8 975 000	-8 663 723	-311 277	3 %
Toimialojen yhteiset	-400 000	-100 000	-500 000	-473 187	-26 813	5 %
Aleksian keittiöt	-675 000	75 000	-600 000	-643 194	43 194	-7 %
Pienet talohankkeet	-1 500 000	160 000	-1 340 000	-1 229 244	-110 756	8 %
Yhteensä	-9 755 000	-3 360 000	-13 115 000	-12 879 350	-235 650	2 %

Talonrakennusinvestoinnit toteutuivat noin 0,2 milj. euroa muutettua talousarviota alhaisempana. Osavuosisikatsauksissa lisättiin investointimäärärahoja yhteensä noin 3,4 milj. euroa.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden osalta terveyskeskuksen C-osan peruskorjaus ylitti muutetun talousarvion noin 0,2 milj. euroa. Sivistys- ja hyvinvointitoimialan investointihankkeissa Röykän koulun peruskorjaus ylitti noin 0,1 milj. euroa muutetun talousarvion ja pääkirjaston peruskorjaus alitti noin 0,4 milj. euroa muutetun talousarvion. Pienissä talohankkeissa huomattavin alitus muutettuun talousarvion nähden oli Länsikaaren päiväkodin pihahankkeessa.

Talonrakennuksen merkittäviä hankkeita olivat terveyskeskuksen C-osan peruskorjaus, Nurmijärven pääkirjaston peruskorjaustyöt, Röykän koulun peruskorjaus sekä Lepsämän koulun uudisrakennus.

Terveyskeskuksen C-osa otettiin vastaan 7.4.2022. Kustannuksia siirtyi vuodelle 2022 johtuen työmaan hitaasta alusta vuonna 2021. Hanketta kuormittivat yllättävät korjaukset sekä putkiurakoitsijan projekti- ja laadunhallinnan romahtamisesta johtuneet rakennuttamis- ja valvontakustannukset. Hanke pysyi kuitenkin alle kokonaismäärärahan 6,5 Me.

Nurmijärven pääkirjaston peruskorjaustyöt valmistuivat kesällä 2022. Pääkirjaston peruskorjaus toteutui budjetoidun mukaisesti talousarviovarauksen ollessa noin 4,7 milj. euroa ja hankkeen lopputoteuman ollessa noin 4,6 milj. euroa.

Röykän koulun peruskorjaus valmistui syksyllä 2022. Hanke käynnistyi jo vuonna 2021, mutta pääurakoitsija saatiin hankittua vasta neuvottelumenettelyn kautta. Hanketta kuormitti myös putkiurakan purku, mutta työt saatiin tehtyä uudelleen toisen urakoitsijan toimesta. Röykän koulun määrärahat ylittivät noin 0,1 milj. euroa muutetusta talousarviosta, johtuen kustannustason noususta. Hankkeen kokonaiskustannusarvio oli alun perin 3,5 milj. euroa ja toteumaksi muodostui 4,1 milj. euroa.

Lepsämän koulun uudisrakennus valmistui 10.2.2023 ja käyttöönotto oli 13.2.2023. Hankkeessa oli aluksi tarkoitus peruskorjata vanha puukoulu, mutta tästä luovuttiin. Hankkeen suunnittelu aloitettiin vuonna 2021 ja rakentaminen tapahtui pääosin vuonna 2022. Vuodelle 2022 kohdistettiin suurin osa hankkeen määrärahoista 2,7 milj. euroa, joka liittyy vain hie-man muutetusta talousarviosta. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 3,2 milj. euroa.

Pienten talonrakennushankkeiden osalta kunnanviraston vesikatkon työt valmistuivat ajallaan ja pysyivät budjetin mukaisena. Loppuosaa ketosta vielä pinnoitetaan kesällä 2023. Palojoen koulun vedenpuhdistamo suunniteltiin vuonna 2022, mutta toteutus siirtyy myöhemmäksi kustannusarvion ylittäessä selvästi aiemman arvion. Klaukkalan kirjastoon tehtiin tilojen päivitys ja tiloista saatiinkin modernimmat. Kustannukset

ylittyivät alkuperäisestä budjetista ja osa suunnitelluista asioista jouduttiin jättämään pois. Lukkarin kouluun saatiin uudet energiatehokkaat ikkunat ja samalla uusittiin vesipellit. Tämä edisti kunnan energiansäästö tavoitetta ja paransi myös koulun työskentelyolosuhteita. Sama kehitys saavutettiin myös Lepsämän vanhan koulun ikkunoiden vaihdossa. Pihahankkeessa toteutettiin Länsikaaren päiväkodin pihan uudistaminen leikkivälineiden, valaistuksen ja aidoituksen osalta. Hanketta viivästytti, kun työt jouduttiin kertaalleen purkamaan ja valitsemaan hankkeelle uusi urakoitsija. Työt saatetaan loppuun uuden urakoitsijan toimesta 2023.

Muita pieniä talonrakennushankkeita:

- Kivenpuiston koulun piha ja ovien lukitus tehtiin kesällä 2022
- Klaukkalan ja Rajamäen koulun turvallisuusinvestointien lukitusosuudet valmistuivat kesällä 2022
- Etenkin pieninvestointien pyritään siirtymään enemmän kohti rullaavaa investointiohjelmaa, jolloin osan investoinneista valmistelu voitaisiin aloittaa jo syyskaudella.

Merkittävimmät vuonna 2022 valmistuneet hankkeet

Hanke	Kokonaiskustannukset e
Terveyskeskuksen C-osan peruskorjaus	5 500 000
Pääkirjaston peruskorjaus ja laajennus	4 600 000
Röykän koulu peruskorjaus	4 100 000

Talonrakentamishajelman toteutuminen

Talonrakennus	Alkuperäinen TA2022	TA+ muut. 2022	TP 2022	Tot.-%	Poikkeama
18410003 Terveyskeskuksen peruskorjaus, osa C	-500 000	-1 700 000	-1 870 002	110 %	170 002
18410305 NYK, peruskorjaus	-300 000	-295 000	-293 655	100 %	-1 345
18410319 Röykän koulu, vanhan osan peruskorjaus	-2 000 000	-3 100 000	-3 201 874	103 %	101 874
18410322 Urheilupuiston koulu				0 %	0
18410323 Lepsämän koulu, korjaus	-1 100 000	-2 700 000	-2 648 669	98 %	-51 331
18410325 Rajamäen kampus	-500 000	-100 000	-98 739	99 %	-1 261
18410503 Pääkirjaston peruskorjaus ja laajennus	-2 780 000	-2 780 000	-2 420 786	87 %	-359 214
18410602 Kunnan varikko	-400 000	-500 000	-473 187	95 %	-26 813
18410608 Toreeninhovin palvelukeittiö	-75 000	0	0	0 %	0
18410615 Palvelukeittiöhanke	-600 000	-600 000	-643 194	107 %	43 194
18410714 Muut pienet hankkeet	-35 000	0	-13 435	0 %	13 435
18410767 Isoniitun koulu	-120 000	-200 000	-187 847	94 %	-12 153
18410792 Palojoen koulun jätevesipuhdistamon uusinta ja hulevedet	-75 000	-50 000	-50 496	101 %	496
18410794 Kivenpuiston koulun piha ja lukitus	-65 000	-80 000	-70 924	89 %	-9 076
18410795 Klaukkalan koulun turvallisuusinvestointi	-60 000	-47 000	-47 436	101 %	436
18410796 Rajamäen koulun turvallisuusinvestointi	-60 000	-57 000	-56 353	99 %	-647
18410797 Klaukkalan kirjaston tilatarpeet	-100 000	-145 000	-151 982	105 %	6 982
18410798 Klaukkalan jäähalli iv:n ja vesijohtojen uusinta	-100 000	-90 000	-72 153	80 %	-17 847
18410800 Lukkarin koulun tuulikaapin ovet, ikkunat ja kaihtimet	-150 000	-135 000	-127 846	95 %	-7 154
18410801 Pääterveysaseman lukitus lloq	-100 000	-76 000	-75 135	99 %	-865
18410802 Kunnanvirasto polyuretaanipinnoite	-100 000	-96 000	-95 380	99 %	-620
18410803 Monikon roskakatokset	-35 000	-14 000	-13 945	100 %	-55
18410804 Palojoen koulun maalaus	-100 000	0	0	0 %	0
18410805 Pihat: Länsikaaren päiväkotit	-300 000	-300 000	-238 528	80 %	-61 472
18410806 Lepsämän kivikoulun ikkunat	-100 000	-50 000	-27 784	56 %	-22 216
TALONRAKENNUS NETTO	-9 755 000	-13 115 000	-12 879 350	98 %	-235 650

Kiinteistöjen kunnossapito-ohjelman toteutuminen

Suunnitellusta vuoden 2022 korjausrakentamisen kunnossapito-ohjelmasta toteutui noin kaksikolmasosaa. Toteutumista hankaloitti edelleen eniten sisäilman parantamiseen ja selvittämiseen liittyvät toimenpiteet sekä tilankäyttäjiltä tulleet

odottamattomat palvelupyynnöt ja vikakorjaukset. Korjausrakentamisen budjetti oli 1,7 miljoonaa euroa ja toimintakulut toteutuivat lähes muutetun talousarvion mukaisesti. Kustannusten nousua selittää palveluiden ostojen nousu.

Keskeisimmät perustiedot (TA 2022 = alkuperäinen talousarvio)

	TP2021	TP2022*	TA2022
Tilakeskus			
Toiminnassa olevat tilat yhteensä, hum2	198 211	193 300	193 300
Koulut	83 929		
Päiväkodit	24 971		
Terveyskeskukset	19 247		
Ulos vuokratut	10 999		
Muut tilat	59 065		

*TP 2022 luvut päivitetään teklaan

Tilakeskuksen tuloslaskelma

Tuloslaskelma	Alkuperäinen TA 2022	Siitä muutos	TA+muut. 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %	TP 2021
Toimintatuotot	24 760 094	143 000	24 903 094	25 202 803	-299 709	-1 %	23 995 378
Myyntituotot	30 690	0	30 690	53 762	-23 072	-75 %	36 643
Maksutuotot					0		
Tuet ja avustukset					0		
Muut toimintatuotot	24 729 404	143 000	24 872 404	25 149 041	-276 637	-1 %	23 958 735
Toimintakulut	-13 311 023	-481 000	-13 792 023	-14 654 212	862 189	-6 %	-13 377 026
Henkilöstökulut	-1 927 580	-35 000	-1 962 580	-1 925 520	-37 060	2 %	-1 842 381
Palvelujen ostot	-3 343 455	-306 000	-3 649 455	-4 006 229	356 774	-10 %	-3 456 787
Aineet, tarv. ja tavarat	-4 541 270	-128 700	-4 669 970	-5 436 854	766 884	-16 %	-4 555 909
Avustukset					0		
Muut toimintakulut	-3 498 718	-11 300	-3 510 018	-3 285 609	-224 409	6 %	-3 521 950
Toimintakate	11 449 071	-338 000	11 111 071	10 548 591	562 480	5 %	10 618 352
Poistot ja arvonal.	-9 426 440	0	-9 426 440	-11 344 097	1 917 657	-20 %	-9 478 363

Hallinto- ja talouspalvelut

	Alkuperäinen TA 2022	Siitä muutos	TA+muut. 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %	TP 2021
Toimintatuotot	840 880	263 000	1 103 880	1 177 806	-73 926	-7 %	987 048
Toimintakulut	-5 626 488	28 000	-5 598 488	-4 656 489	-941 999	17 %	-5 488 841
Toimintakate	-4 785 608	291 000	-4 494 608	-3 478 683	-1 015 925	23 %	-4 501 793

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Tulosalueen toimintakate toteutui noin 1 milj. euroa muutettua talousarviota parempana. Keski-Uudenmaan pelastustoimi on järjestetty Vantaan kaupungin organisaation kunnallisena liikelaitoksena. Pelastustoimen järjestämismvastuu siirtyi hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen, jolloin liikelaitokselle ei ole enää perustamistarkoituksensa mukaista tarvetta. Pelastustoimen liikelaitoksen taseen ylijäämä ei siirtynyt hyvinvointialueelle, vaan se jaetaan yhteistoimintaan liittyneiden kuntien kesken siinä suhteessa, jossa kunnat ovat maksaneet kuntaosuutta liikelaitokselle. Nurmijärven osuudeksi on arvioitu 862 806,39 euroa, mutta lopullinen suuruus vahvistetaan liikelaitoksen tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä. Liikelaitoksen purkamisesta päätetään vuoden 2023 aikana. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen maksuosuudet olivat noin 20 000 euroa budjetoitua pienemmät.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen sopijakuntien lopulliset maksuosuudet määräytyvät tilinpäätös vaiheessa kunta-kohtaisesti kohdennettujen palveluiden sekä maksuosuuksia kompensoivien maksutulujen perusteella. Tasoituslaskelman perusteella Nurmijärvi saa palautuksena vajaan 13 000 euroa, joka tuloutuu vuoden 2023 puolella.

Rakennusvalvonnan toimintakate toteutui noin 115 000 euroa muutettua talousarviota parempana. Rakennuslupamaksuja kertyi noin 90 000 euroa muutettua talousarviota enemmän ja noin 350 000 euroa alkuperäistä talousarviota enemmän. Kulupuolella menoja säästyi noin 25 000 euroa, joka selittyy henkilöstökustannusten alituksesta. Rakentaminen jatkui ennakoitua vilkkaampana ja nosti rakennuslupamaksuista tulevia tuottoja. Rakennuslupia myönnettiin kertomusvuonna hieman enemmän kuin edellisvuonna. Toteutuneiden katselmusten määrä oli edellisiä vuosia korkeampi.

Hallinto ja talous /yksiköt

	Alkuperäinen TA 2022	Siitä muutos	TA+muut. 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %	TP 2021
Hallinto ja talous							
Toimintatuotot	217 380	0	217 380	201 321	16 059	7 %	205 861
Toimintakulut	-898 004	28 000	-870 004	-836 969	-33 035	4 %	-883 926
Toimintakate	-680 624	28 000	-652 624	-635 648	-16 976	3 %	-678 065
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos							
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-3 514 400		-3 514 400	-2 629 426	-884 974	25 %	-3 513 953
Toimintakate	-3 514 400		-3 514 400	-2 629 426	-884 974	25 %	-3 513 953
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus							
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-878 500		-878 500	-878 781	281	0 %	-803 575
Toimintakate	-878 500		-878 500	-878 781	281	0 %	-803 575
Tekninen lautakunta yhteensä							
Toimintatuotot	217 380	0	217 380	201 321	16 059	7 %	205 861
Toimintakulut	-5 290 904	28 000	-5 262 904	-4 345 176	-917 728	17 %	-5 201 454
Toimintakate	-5 073 524	28 000	-5 045 524	-4 143 855	-901 669	18 %	-4 995 592
Rakennusvalvonta/ asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta							
Toimintatuotot	623 500	263 000	886 500	976 485	-89 985	-10 %	781 187
Toimintakulut	-335 584		-335 584	-311 313	-24 271	7 %	-287 387
Toimintakate	287 916	263 000	550 916	665 172	-114 256	-21 %	493 800
Tulosalue yhteensä							
Toimintatuotot	840 880	263 000	1 103 880	1 177 806	-73 926	-7 %	987 048
Toimintakulut	-5 626 488	28 000	-5 598 488	-4 656 489	-941 999	17 %	-5 488 841
Toimintakate	-4 785 608	291 000	-4 494 608	-3 478 683	-1 015 925	23 %	-4 501 793

Keskeisimmät perustiedot (TA 2022 = alkuperäinen talousarvio)

	TP2021	TP2022	TA2022
Ympäristötoimialan hallinto- ja talouspalvelut			
Rakennusluvat, kpl	320	327	270
Jatkoluvat, kpl	127	173	130
Tarkastukset, kpl	1 895	2 110	1 500

Maankäyttö ja kaavoitus

	Alkuperäinen TA 2022	Siitä muutos	TA+muut. 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %	TP 2021
Toimintatuotot	399 500		399 500	414 453	-14 953	-4 %	386 822
Toimintakulut	-3 011 672	160 000	-2 851 672	-2 782 176	-69 496	2 %	-2 629 495
Toimintakate	-2 612 172	160 000	-2 452 172	-2 367 723	-84 449	3 %	-2 242 673

Olenneiset tapahtumat tilikaudella

Tulosalueen toimintakate toteutui noin 85 000 euroa muutettua talousarviota parempana pääosin asiantuntijamäärärahojen, noin 70 000 euroa, käyttämättä jättämisestä, mikä johtui hankkeiden viivästyisestä ja henkilöstövajauksesta. Lisäksi henkilöstökulut olivat lähes 28 000 euroa muutettua talousarviota pienemmät, mikä johtui henkilöstöresurssivajauksesta. Tuloja saatiin noin 37 000 arvioitua enemmän

Vuoden 2022 aikana voimaan tulivat Astrakanintien asemakaavamuutos, Sorvitien asemakaavamuutos ja Rantapuiston asemakaavamuutos. Vuoden 2022 aikana on edistetty elinkeinoelämän kannalta tarpeellisia asemakaavamuutoksia kuten Viirinlaakso I asemakaavamuutos, joka hyväksyttiin tammikuussa 2022. Ilvesvuori pohjoisen asemakaavamuutos hyväksyttiin valtuustossa elokuussa 2022. Kaavan hyväksymispäätöksestä tehtiin yksi valitus Helsingin hallinto-oikeuteen.

Työn ohella on kehitetty niin toimialan ja tulosalueen sisäistä yhteistyötä kuin yhteistyötä yhteistyökumppanien kanssa kaavoitusprosessin sujuvuuden takaamiseksi.

Vuoden 2022 aikana on luovutettu 73 omakotitonttia, mikä on enemmän kuin keskimääräiset vuosittaiset luovutusmäärät 2010-luvulla.

Valtuusto hyväksyi 25.5.2022 yksityisteiden avustusten uudet kehitetyt myöntämisehdot. Päätöksestä on valitettu Helsingin hallinto-oikeuteen.

Tontteja lohkottiin 156 kpl, mikä on merkittävästi enemmän kuin koskaan aiemmin.

Vuoden 2022 aikana on jatkettu edellisenä vuonna alkanutta kunnan kuntarekisteri- ja paikkatietojärjestelmän päivittämistä työpöytäversiosta selainversioon. Päivitystyö jatkuu vuodelle 2023 viimeisien sovellusten osalta.

Henkilöstö on vaihtunut asema- ja yleiskaavoituksen tulosyksiköissä ja ammattitaitoisten asiantuntijoiden saatavuus on osoittautunut haasteelliseksi etenkin asemakaavoituksen osalta, mutta kevään 2022 aikana asemakaavoituksen henkilöstö saatiin palkattua. Merkittävä resurssipula hidastanut mm. asemakaavoitusohjelman toteutumista. Uuden henkilöstön perehdyttäminen, mikä jatkuu edelleen, on osaltaan aiheuttanut viivästyksiä.

Maankäyttö ja kaavoitus/yksiköt

	Alkuperäinen TA 2022	Siitä muutos	TA+muut. 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %	TP 2021
Koordinointi							
Toimintatuotot					0		
Toimintakulut	-140 400	20 000	-120 400	-109 912	-10 488	9 %	-114 528
Toimintakate	-140 400	20 000	-120 400	-109 912	-10 488	9 %	-114 528
Asemakaavoitus							
Toimintatuotot	33 500		33 500	70 534	-37 034	-111 %	33 929
Toimintakulut	-525 038	55 000	-470 038	-455 168	-14 870	3 %	-492 996
Toimintakate	-491 538	55 000	-436 538	-384 634	-51 904	12 %	-459 067
Kiinteistö- ja mittausoimi							
Toimintatuotot	340 000		340 000	305 434	34 566	10 %	297 130
Toimintakulut	-1 489 965		-1 489 965	-1 488 625	-1 340	0 %	-1 350 857
Toimintakate	-1 149 965	0	-1 149 965	-1 183 190	33 225	-3 %	-1 053 727
Asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta yhteensä							
Toimintatuotot	373 500	0	373 500	375 968	-2 468	-1 %	331 058
Toimintakulut	-2 155 403	75 000	-2 080 403	-2 053 705	-26 698	1 %	-1 958 381
Toimintakate	-1 781 903	75 000	-1 706 903	-1 677 737	-29 166	2 %	-1 627 323
Maankäyttö							
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-356 968		-356 968	-365 701	8 733	-2 %	-280 242
Toimintakate	-356 968		-356 968	-365 701	8 733	-2 %	-280 242
Yleiskaavoitus							
Toimintatuotot	26 000		26 000	38 484	-12 484	-48 %	55 764
Toimintakulut	-499 301	85 000	-414 301	-362 770	-51 531	12 %	-390 873
Toimintakate	-473 301	85 000	-388 301	-324 286	-64 015	16 %	-335 108
Elinvoimalautakunta yhteensä							
Toimintatuotot	26 000	0	26 000	38 484	-12 484	-48 %	55 764
Toimintakulut	-856 269	85 000	-771 269	-728 471	-42 798	6 %	-671 114
Toimintakate	-830 269	85 000	-745 269	-689 986	-55 283	7 %	-615 350
Tulosalue yhteensä							
Toimintatuotot	399 500	0	399 500	414 453	-14 953	-4 %	386 822
Toimintakulut	-3 011 672	160 000	-2 851 672	-2 782 176	-69 496	2 %	-2 629 495
Toimintakate	-2 612 172	160 000	-2 452 172	-2 367 723	-84 449	3 %	-2 242 673

Investointien toteutuminen

Investointihanke	Alkuperäinen TA 2022	Siitä muutos	TA+muut. 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Kiinteistö- ja mittausoimi	-40 000		-40 000	0	-40 000	100 %

Investointi on siirtynyt vuodelle 2023.

Keskeisimmät perustiedot (TA 2022 = alkuperäinen talousarvio)

	TP2021	TP2022	TA2022
Maankäyttö ja kaavoitus			
Luovutetut omakotitontit, kpl	64	73	60
Luovutetut yhtiömuotoiset tontit, kpl	6	4	6
Yleiskaavoitus, lupapäätökset kpl	51	46	50
Hyväksytyt yleiskaavat kpl	-	-	1
Asemakaavoitus, lupapäätökset kpl	38	27	26
Hyväksytyt asemakaavat k-m ²	112 514	417 213	95 000
Kantakartan mukainen ylläpidettävä alue, km ²	40	40	40
Rekisteröidyt kiinteistöt	85	156	100

Yleiskaavoitusohjelman toteutuminen

- **Kirkonkylän osayleiskaava (taajama)**

Tavoite: Kirkonkylän osayleiskaava ohjaa taajaman kehittämistä ja asemakaavoitusta. Kaavaehdotus on nähtävillä syksyllä 2021 ja se on tavoitteena saada hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2022 aikana.

Toteutuminen: Kirkonkylän osayleiskaavan hyväksymiskäsittely on aloitettu, elinvoimalautalunta hyväksyi osayleiskaavan 12/2021. Kunnanhallitus palautti osayleiskaavan uudelleen valmisteltavaksi 1/2022. Kaavaehdotus oli uudelleen nähtävillä keväällä 2022.

- **Palojoen osayleiskaava (haja-asutusalue)**

Tavoite: Kaava laaditaan oikeusvaikutteisena. Osayleiskaava ohjaa alueen rakentamista ja muuta maankäyttöä. Palojoen osayleiskaavaehdotus valmistellaan käsittelyyn vuonna 2021. Kaava on tavoitteena valmistella hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2022 aikana.

Toteutuminen: Palojoen osayleiskaavaehdotuksen laatiminen on mahdollista vasta, kun maaseutuyleiskaavojen laadintaperiaatteet on laadittu kaavoituksen kehittämistyöryhmän työn pohjalta yhteistyössä kaavoituksen kehittämisen seurantaryhmän ja kunnanhallituksen kanssa.

- **Rajamäen osayleiskaava (taajama)**

Tavoite: Rajamäen osayleiskaava ohjaa taajaman kehittämistä ja asemakaavoitusta. Kaavan laatiminen edellyttää mm. luontonselvitystä, liikenneselvityksen ajantasaistamista sekä kasvusuuntien aluevertailun tekemistä. Osayleiskaavan edellyttämien selvityksien laadintaa jatketaan vuoden 2022 aikana sekä aloitetaan osayleiskaavaluonnoksen valmistelu.

Toteutuminen: Osayleiskaavan selvityksien laatimista on valmisteltu.

- **Metsäkylän osayleiskaava (haja-asutusalue)**

Tavoite: Kaava laaditaan oikeusvaikutteisena. Osayleiskaava ohjaa alueen rakentamista ja muuta maankäyttöä. Kaavan laatiminen edellyttää mm. luonto- ja maisemaselvityksen tekemistä. Kaavaluonnoksen valmistelu aloitetaan vuoden 2022 aikana.

Toteutuminen: Osayleiskaavan edistäminen on mahdollista vasta, kun maaseutuyleiskaavojen laadintaperiaatteet on laadittu kaavoituksen kehittämistyöryhmän työn pohjalta yhteistyössä kaavoituksen kehittämisen seurantaryhmän ja kunnanhallituksen kanssa. Kunnanhallituksen päätöksen 29.11.2022 jälkeen osayleiskaavaluonnosta on alettu laatia.

Asemakaavoitusohjelman toteutuminen

Asemakaavayksikkö on toteuttanut valtuuston 17.11.2021 hyväksymän talousarvion mukaista asemakaavoitusohjelmaa vuosille 2022–2026. Alla on listattuna taajamittain vuodelle 2022 osoitetut asemakaavahankkeet ja niiden toteutuminen. Kaavoitusohjelman lisäksi on edistetty muita kiireellisiä hankkeita, jotka on listattu toteutumis seurannan alapuolelle. Asemakaavoitusohjelmassa tavoitteena oli 9 asemakaavan hyväksyminen. Kaavoja hyväksyttiin 5 kpl. Vuoden 2022 merkittävin kaava oli Ilvesvuori pohjoisen asemakaavamuutos, joka hyväksyttiin valtuustossa elokuussa 2022.

Asemakaavoituksen resurssit olivat alkuvuoden todella vajaat, mikä on vaikuttanut kaavojen etenemiseen hidastavasti. Resurssitilanne parantui kesällä, mutta uusien henkilöiden perehdytys vaikuttaa kuitenkin osaltaan asemakaavoitusohjelman mukaista hitaampaan kaavojen etenemiseen. Vuodenvaihteessa 2022/23 asemakaavoituksessa on yhden henkilön vajuus.

RAJAMÄKI

- **1-157 Astrakanintie**

Tavoite: Hyväksyminen loppuvuodesta 2022

Toteutuminen: Asemakaava on hyväksytty 16.12.2021, voimaantulo 2.3.2022.

KIRKONKYLÄ

- **2-198 Vanha sähkölaitos**

Tavoite: Ehdotusvaihe alkuvuodesta 2022

Toteutuminen: Asemakaavaehdotuksen valmistelu alkaa, kun on löytynyt tontinluovutuskilpailulla kumppani, arviolta keväällä 2023. Tontinluovutuskilpailu 09/2022–01/2023.

- **2-246 Ilvesvuori pohjoinen II**

Tavoite: hyväksyminen syksyllä 2022

Toteutuminen: Asemakaavaehdotus on hyväksytty asemakaavoitus- ja rakennuslautakunnassa 13.6.2022, kunnanhallituksessa 15.8.2022 ja valtuustossa 24.8.2022. Asemakaavan hyväksymisestä on valitettu hallinto-oikeuteen.

- **2-243 Rantapuisto**

Tavoite: Hyväksyminen loppuvuodesta 2022

Toteutuminen: hyväksytty 15.6.2022.

- **2-247 K 2021 t 2 NYK**

Tavoite: Hyväksyminen loppuvuodesta 2022

Toteutuminen: Asemakaavaluonnoksen valmistelua ja kaavan vaatimien selvitysten laatimista on jatkettu.

- **2-204 Heinoja II**

Tavoite: Hyväksyminen loppuvuodesta 2022

Toteutuminen: Asemakaavaluonnos oli nähtävillä 11.8.–12.9.2022. Asemakaavaehdotusta valmistellaan.

- **2- XXX Heinoja III**

Tavoite: Tavoite aloittaa loppuvuodesta 2022

Toteutuminen: Asemakaavatyön aloittamiselle ei ole ollut edellytyksiä vuonna 2022.

KLAUKKALA

- **3-347 Metsäkyläntie**

Tavoite: Hyväksyminen alkuvuodesta 2022

Toteutuminen: Hyväksyminen kunnanvaltuustossa 8.2.2023.

- **3- 348 Viirinlaakso I**

Tavoite: Hyväksyminen keväällä 2022

Toteutuminen: Asemakaavan muutos on hyväksytty 26.1.2022.

- **3-326 Viirinlaakso II**

Tavoite: Hyväksyminen loppuvuodesta 2022

Toteutuminen: Hanke on edennyt asemakaavoitusohjelman aikataulua hitaammin johtuen alueeseen liittyvistä laajoista selvityksistä mm. maaperään ja rakennettavuuteen liittyen sekä Luhtajoentien linjauksen uuden tarkastelun ja arkeologisten tutkimusten takia. Asemakaavaluonnos on hyväksytty kesäkuussa 2021 ja valmisteluvaiheen kuuleminen on suoritettu. Arkeologisia jatkotutkimuksia tehdään syksyllä 2022, talvella 2023 tiedetään enemmän lisätutkimusten tarpeesta ja kaavan etenemisaikataulusta.

- **3-346 Jokimetsä (Ketunkallion AP-alueet)**

Tavoite: Asemakaavaluonnos 2021, hyväksyminen loppuvuodesta 2022

Toteutuminen: Kaavatyön edellyttämiä selvityksiä on teetetty ja luonnosta valmistellaan.

- **3-350 Urheilupuiston koulu**

Tavoite: Asemakaavaluonnos Q4/2021, hyväksyminen Q3-4/2022

Toteutuminen: Selvityksiä teetetty, luonnosta valmisteltu. Kevään 2023 aikana odotetaan tarkennuksia kunnan tarpeisiin kouluhankkeen osalta.

- **3-xxx Sudentullin TP-alue**

Tavoite: Aloitus 2022

Toteutuminen: Asemakaavaluonnosta on valmisteltu syksystä 2022 alkaen.

- **3-341 Sorvitie**, Hyväksytty 26.1.2022. (ei AK-ohjelmassa 2022)

RÖYKKÄ

- **4-049 Lopentien itäpuoli**

Tavoite: Asemakaavaluonnos loppuvuodesta 2022

Toteutuminen: Kaavan edellyttämiä selvityksiä on teetetty ja asemakaavaluonnosta valmistellaan.

Kaavoitusohjelmaan 2022-2026 merkittyjen hankkeiden lisäksi vuoden 2022 aikana on edistetty muun muassa seuraavia kaavahankkeita:

- **2-248 Peltomiehenkuja:** Asemakaavamuutos on hyväksytty 11.1.2022
- **3-297 Kyijynpuisto:** Kaavaehdotus oli nähtävillä 8-9/2022.